

Datum: 4 maart 2020
Betreft: Jaarverslag Expertisenetwerk Autisme Amsterdam 2019

Inleiding

In september 2019 is het convenant van het Expertisenetwerk Autisme Amsterdam vernieuwd en 27 organisaties hebben zich opnieuw voor 4 jaar gecommitteerd aan het netwerk. Het Expertisenetwerk Autisme Amsterdam heeft als missie om mensen met autisme en hun naasten een volwaardige plek bieden in een inclusieve maatschappij met maximale eigen keuzemogelijkheden en eigen regie.

Het Expertisenetwerk Autisme Amsterdam heeft tot doel te bevorderen dat de benodigde zorg en begeleiding voor mensen met een vorm van autisme in alle levensfasen en op alle levensgebieden op een geïntegreerde manier beschikbaar komt en blijft.

Dit doet het netwerk op verschillende manieren:

- *Door het delen van informatie en advies: het adviesteam adviseert hulpverleners en cliënten (i.s.m. een hulpverlener) in complexe situaties van cliënten met autisme.*
- *Door het oppakken van hiaten in aanbod en knelpunten in beleid en visievorming door de stuurgroep autisme.*
- *Door in werkgroepen rond bepaalde thema's oplossingen aan te dragen voor knelpunten*
- *Door netwerkbijeenkomsten te organiseren voor professionals die werkzaam zijn bij de betrokken organisaties, en wanneer relevant voor andere belangrijke stakeholders m.b.t. kennisdeling en samenwerking.*

1. Casuïstiek en advies – signalering en informatiefunctie

Onderdeel van het expertisenetwerk is het Adviesteam Autisme. Het Adviesteam Autisme kan ingezet worden voor advies bij complexe situaties waarin de aanwezige hulpverleners of ondersteuners niet goed meer weten hoe ze verder moeten, of waarbij de situatie is vastgelopen of dreigt vast te lopen. Zowel hulpverleners als mensen met autisme en hun naasten (in samenwerking met een hulpverlener) kunnen een casus inbrengen bij het Adviesteam Autisme.

Het Adviesteam Autisme is een groep mensen van verschillende lidorganisaties (MEE AZ, Dr. Leo Kannerhuis, GGZ inGeest, Autisme Steunpunt, Altra College, Cordaan, De Bascule en Voorzet), met expertise op het gebied van autisme in verschillende domeinen. Het Adviesteam Autisme komt elke 6 weken bijeen.

Wanneer er sprake is van een complexe adviesvraag, worden de hulpverlener en de client of naaste van de client uitgenodigd tijdens het overleg. Wanneer er sprake is van een enkelvoudige vraag, wordt per vraag gekeken of deze direct (per mail/telefoon) beantwoord kan worden, of dat de vraag wordt meegenomen naar het eerstvolgende overleg ter bespreking. In het laatste geval volgt daarna het advies.). Om inzicht te krijgen in het verloop van 'complexe' casussen wordt het advies na 3 tot 6 maanden geëvalueerd.

- [Op de website](#) vind je alle informatie over het Adviesteam Autisme; de criteria voor aanmelding en werkwijze, het aanmeldformulier en de informatiefolder.
- In 2019 zijn er 37 vragen ingediend, waarvan 7 keer de hulpverlener (al dan niet met client) is aangesloten bij het adviesteam. Hier volgt een kort overzicht per onderwerp en doelgroep:

Overzicht adviesvragen 2019

Begeleiding	16
Jeugd	3
Volwassenen	13
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>7</i>
Behandeling	7
Jeugd	2
Volwassenen	5
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>4</i>
Dagvoorziening/activiteiten	2
Jeugd	2
Volwassenen	0
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>2</i>
Diagnostiek	1
Jeugd	0
Volwassenen	1
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>1</i>
Onderwijs	6
Jeugd	6
Volwassenen	0
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>5</i>
Woonvoorziening/Verblijfsvorm	5
Jeugd	0
Volwassenen	5
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>3</i>
Totaal	37
<i>Waarvan door client zelf of familie/naaste</i>	<i>22</i>

- Het adviesteam heeft gerapporteerd aan de stuurgroep over de opvallendheden en knelpunten die zij tegenkwamen afgelopen jaar. Enkele belangrijke bevindingen zijn: in complexe casuïstiek mist er vaak een regievoerder, toename in complexe scheidingsproblematiek, tekort aan beschermd wonen plekken, lange wachlijsten bij zowel behandeling als begeleiding, hulp aan gezinnen (waarbij er sprake is van autisme bij zowel ouder(s) als kind(eren)) is vaak versnipperd, behandelplekken voor zowel verslaving als autisme zijn schaars.
- Naast de signalerende rol voor de stuurgroep, had het Adviesteam Autisme ook dit jaar de volgende afspraken met het Zorgkantoor:
 - Wanneer casuïstiek nog niet bij het Zorgkantoor thuishoort, wordt de vraagsteller verwezen naar het adviesteam. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer de beeldvorming nog niet voldoende helder is of wanneer de urgentie nog niet hoog genoeg is om te escaleren naar het Zorgkantoor.
 - Casussen kunnen vanuit het adviesteam worden geëscaleerd richting het Zorgkantoor, dit is bijvoorbeeld wanneer er n.a.v. het advies geen passende plek beschikbaar is.
 - Het Zorgkantoor wordt standaard uitgenodigd voor netwerkbijeenkomsten ter verbinding.

2. Samenwerking tussen de organisaties

Stuurgroep - kennisstructuur

Dit is het beleids- en sturingsgremium van het netwerk. De stuurgroep bestaat uit 8 vertegenwoordigers vanuit de verschillende domeinen van de lidorganisaties. Centraal staat het delen van ontwikkelingen, het oppakken van hiaten in aanbod en knelpunten in beleid, en het opzetten van nieuwe initiatieven. De stuurgroep is dit jaar 4 keer bijeengekomen. De stuurgroep heeft dit jaar een advies opgeleverd aan de gemeente over het borgen van specialistische expertise m.b.t. autisme in de nieuw te ontwikkelen buurtteams (sociaal domein) vanaf 2021. Daarnaast hebben leden van de stuurgroep zich opnieuw ingezet voor de organisatie van 3 netwerkbijeenkomsten dit jaar. Ook is de stuurgroep via de coördinator dit jaar weer benaderd voor deskundigheidsbevordering.

Netwerkbijeenkomsten – kennisstructuur en ontmoeting

Voor alle leden van het netwerk werden er afgelopen jaar 3 netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Tijdens een netwerkbijeenkomst staan updates vanuit het netwerk, actuele thema's en netwerken centraal. De thema's van de netwerkbijeenkomsten in 2019 waren:

- 'Levensloopbegeleiding' (juli): in samenwerking met Vanuit Autisme Bekeken organiseerde het netwerk een netwerkbijeenkomst over Levensloopbegeleiding. Zo'n 40 deelnemers, bestaande uit professionals en ervaringsdeskundigen, werd er gediscussieerd over de mogelijkheden en grenzen van levensloopbegeleiding. Lees [hier](#) het verslag van de bijeenkomst.
- 'Nieuw Convenant en 10-jarig jubileum AIC' (september): in september hebben 27 organisaties zich opnieuw voor 4 jaar gecommitteerd aan het netwerk. Dit gebeurde tijdens de netwerkbijeenkomst waar voorzitter Mariet IJendoorn een update gaf over de werkzaamheden van het netwerk, en waar we het 10-jarig jubileum van het AIC vierden. Belang- en zelforganisaties presenteerden zichzelf hier om meer bekendheid te genereren bij de zorgorganisaties. [Hier](#) vind je de presentatie van de bijeenkomst.
- 'Begeleiding van studenten met autisme op het MBO' (november): op 28 november organiseerde het netwerk een bijeenkomst over de begeleiding van studenten met autisme op het MBO. De deelnemers (voornamelijk professionals) zagen het verhaal van Diantha Voskuijl, een studente met autisme die uitviel op het MBO. Ook werden er twee initiatieven gepresenteerd ter ondersteuning van studenten met autisme op het MBO. Een belangrijke uitkomst van deze bijeenkomst is de gevormde werkgroep die komend jaar aan de slag gaat met de benoemde knelpunten. [Hier](#) vind je het verslag.

Werkgroepen

In 2019 is de werkgroep Onderwijs eenmaal samengekomen om het aanbod en de belangrijkste knelpunten te bespreken. De sociale kaart m.b.t. onderwijs op de website is up to date.

3. [Communicatie - informatiefunctie](#)

Website

De website www.autisme-amsterdam.nl biedt informatie over autisme, het expertisenetwerk en het AIC. Daarnaast bevat het een agenda met activiteiten voor mensen met autisme en diens naasten en kan er via een invulformulier een adviesvraag ingediend worden bij het adviesteam. De sociale kaart die op de website te vinden is (het aanbod van alle lid-organisaties) is in het tweede kwartaal van 2019 herzien. De website is een gezamenlijk initiatief van het Expertisenetwerk Autisme Amsterdam en het Autisme Informatie Centrum (AIC) Amsterdam, onderdeel van de NVA.

Nieuwsbrief

Afgelopen jaar zijn er vanuit het netwerk 3 nieuwsbrieven verschenen. De nieuwsbrief is verstuurd naar betrokkenen in het netwerk en relaties (± 350 personen). In elke nieuwsbrief wordt aandacht besteed aan het adviesteam, de netwerkbijeenkomsten, de stuurgroep, AIC/NVA, nieuwe leden, belangrijke ontwikkelingen en onderwerpen/nieuws aangedragen door lidorganisaties en initiatieven zoals Vanuit Autisme Bekeken (VAB). Hier vind je de nieuwsbrieven die zijn uitgekomen in 2019:

- [Nieuwsbrief oktober 2019](#)
- [Nieuwsbrief juni 2019](#)
- [Nieuwsbrief februari 2019](#)

Overige communicatiemiddelen

- Het adviesteam heeft een geprinte en [digitale folder](#).
- Pagina op SIGRA website: www.sigra.nl/expertisenetwerk-autisme-amsterdam
- Via www.sigra.nl en de SIGRA nieuwsbrief kan informatie over het Expertisenetwerk Autisme Amsterdam gedeeld worden met het hele SIGRA netwerk.
- Er is een [factsheet over alle Amsterdamse expertisenetwerken](#).

4. [Samenwerking met stakeholders](#)

- Leden van de stuurgroep onderhouden contacten met stakeholders.
- Verbinding met het Ouder- Kindteam en de Wijkzorg Allianties (vanaf 2021 buurtteams) verloopt via verschillende stuurgroepleden.

- Sinds dit jaar is er een samenwerking met de gemeente gestart; tweejaarlijks sluiten twee personen vanuit de WMO en de Jeugdwet aan bij de stuurgroep voor verbinding en het adresseren en oplossen van knelpunten. Thema's die dit jaar zijn besproken zijn: de doorontwikkeling van het sociaal domein, wachttijdbeleid, het woonaanbod voor mensen met autisme in de stad, hiaten in zorgaanbod voor jeugdigen met autisme.
- De coördinator droeg er zorg voor dat het expertisenetwerk ook in SIGRA-verband zichtbaar en bereikbaar is.
- Daarnaast is de eerder ontwikkelde e-learning 'Niet zichtbare beperkingen' vernieuwd en verbeterd. Deze [free learningmodule](#), ontwikkeld door expertisenetwerken Amsterdam (in samenwerking met de Gemeente Amsterdam) doorloop je in 30 minuten. Iedereen die dat wil, kan aan de hand van vragen en video's basiskennis opdoen over wat niet-zichtbare beperkingen (autisme, licht verstandelijke beperking en niet aangeboren hersenletsel) zijn en leren hoe hiermee in de communicatie rekening wordt gehouden. De module is toegankelijk op computer, tablet en smartphone en is geaccrediteerd door V&VN met één accreditatiepunt.

5. Inzet ervaringsdeskundigheid

Het Expertisenetwerk Autisme Amsterdam vindt de samenwerking met mensen met autisme en hun naaste van groot belang. De inbreng en het perspectief vanuit mensen met autisme zelf en hun naasten zijn onmisbaar in het vormgeven van hulp en ondersteuning. Dit borgt het netwerk op verschillende manieren (dit is ook opgenomen in de jaaragenda): lidmaatschap van belangen- en zelforganisaties, deelname van ervaringsdeskundigen in het adviesteam en de stuurgroep, betrekken van ervaringsdeskundigen bij het vormgeven van netwerkbijeenkomsten, presentatie/bijdrage van ervaringsdeskundigen tijdens netwerkbijeenkomsten en het stimuleren van inzet van ervaringsdeskundigheid door netwerkleden in de regio. Dit jaar heeft het netwerk een pool van ervaringsdeskundigen gemaakt, de coördinator kan hen benaderen om mee te denken bij bijvoorbeeld het organiseren van een netwerkbijeenkomst.

6. Samenwerking met andere expertisenetwerken

Regionale autismenetwerken in Nederland

In 2019 participeerden de coördinator en een stuurgroep lid (ook ervaringsdeskundige) in afstemmingsoverleggen met coördinatoren van de andere regionale netwerken. Daarnaast is er in samenwerking met Vanuit Autisme Bekeken een netwerkbijeenkomst georganiseerd m.b.t. de pilot 'Levenloopbegeleiding'.

Amsterdamse expertisenetwerken

In Amsterdam zijn naast het Expertisenetwerk Autisme de Expertisenetwerken NAH, Jeugd (L)VB en LVB18+ actief. De structuren van de diverse netwerken zijn op maat gemaakt voor de betreffende doelgroep en passend bij de ontwikkelingen in het veld. Synergie tussen deze expertisenetwerken is in 2019 op verschillende manieren tot stand gebracht:

- Doorontwikkeling van de gratis en geaccrediteerde e-learning '[Niet zichtbare beperkingen](#)'.
- Afstemming tussen de coördinatoren van de netwerken.
- Afstemming tussen de voorzitters en gezamenlijk optrekken richting stakeholders (o.a. het Zorgkantoor en de gemeente).
- Onderling bekendheid geven en uitwisseling via o.a. nieuwsflits, netwerkbijeenkomsten, stuurgroepoverleggen en adviesteamoverleggen.